

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GOJINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilni račun št. 841.652. TELEFON števil. 1157.

Izba vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Črne oglašje se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm); za trgovske in obrtne oglašje po 20 stot.; za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov po 50 stot. Mala oznanila po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglašje sprejema inšerati oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Politično društvo „Edinost“

sklienje nastopna

volilna shoda:

v soboto dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer na Kontovelju v dvorani „Gospodarskega društva“;

v nedeljo dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne pri sv. Alojziju v gostilni „Pri novem stoletju“ (Al Nuovo Secolo).

Na obilno udeležbo vabi

ODBOR.

Volilcem

III. mestnega volilnega razreda!

Politično društvo „Edinost“

Vas vabi na

VOLILNI SHOD

ki bo

v petek ob 8. uri zvečer v „Narodnem domu“

Na dnevnem redu bo razgovor o statusu, ki ga imajo slovenski volilci zavzeti oziroma na volitev v III. mestnem volilnem razredu. — Na obilno udeležbo vabi

ODBOR

polit. društva „Edinost“.

Pisma iz Prage.

(Izvirni dopis).

Dne 4. svečana 1906.

(Fr. K—ec.) Pred nekoliko dnevi sem čital v „Edinosti“, kako slabo prospeva v Trstu ruski kružek, da se bo moral I. tečaj spustiti vsled letargičnosti členov. To je žalostno znamenje za Trst, katero mesto bo v zgodovini Slovanov igralo eno najvažnejših vlog!

Namenil sem se danes podrobneje opisati delovanje ruskih kružkov v Pragi. Pred vsem so geslo tukajšnjim ruskim kružkom prekrasne Turgenjeve besede:

„V dneh dvoma, v dneh težkega razmišljanja o usodi moje domovine, si mi ti jedini v podporo in zaslombo, ti, o veliki, mogočni, svobodni ruski jezik!“

Kakor prvi je začel gojiti ruski jezik „Slovansky Klub“ v Pragi. Ko si je leta vstanovil svojo šolo vseh slovanskih jezikov, ki se sedaj dobro prospeva, so začeli rasti ruski kružki kakor gobe po dežju. Danes naj navedem v vzgled „Rusky Kroužek“ v smichovskem okraju v Pragi, ker mi je kakor členu njega delovanje najbolj znano. Pred menoj leži letno poročilo za šolsko leto 1904/5. Vsaka lekcija traja 1 in pol ure ter je bilo lani nad 214 lekcij. Vseh členov je bilo 216 (z njih 29 dam: studentke, uradnice

itd.) 50 obrtnikov in delavcev, 12 trgovcev, 40 uradnikov, 35 dijakov visokih in strokovnih sol, 10 inženirjev, 40 pripadajočih raznim drugim stanovom (stavitelji, učitelji, slikarji in kiparji, 1 zdravnik itd.)

Začetniki se nauče igrati že po 6—8 lekcij čitati, pisati in v teku nekoliko mesecev umeti, pozneje tudi do gotove mere konvergovati ruski. Pri nekaterih vdeležencih, posebno pri damah, se kaže presenetljiv uspeh, osvojili so si ruski jezik v toliki meri, da ne umejo samo lažjega čtiva in imajo procejsno zalogo besed za praktično potrebo, ampak — kar je glavno — ne manjka jim ljubezni za nadaljno samostojno učenje, ki je dino vodi do popolnosti.

Metoda učenja je sluhova in govorna. Ponavljajo skupno in posamično naglas, vajbajoči se cele ure s takim glasnim izgovarjanjem stavkov; sam avtor izbornega navoda k ruskemu izgovarjanju, G. Izvjekov, izprašujoči na svojih predavanjih mnoge poslušatelje, se je čudil pravilnemu izgovarjanju. Teorija je v tuk. ruskem kružku omejena na najpotrebnejše; poslušatelji pišejo domače naloge, ki jih z narodnim kolkom polepljene oddajajo učitelju, ki jih koriguje in vrača. Kakor hitro se dospeli poslušatelji tako daleč, da gladko čitajo in prelagajo, postaja njih učenje zelo zanimivo in zabavno. Najprvo se prečitajo I. II. in III. del Volperove „Ruske rječi“; Volperova „Ruskaja rječ“ je pač najboljša ruska knjiga te stroke ter bodi toplo priporočena vsem slovanskim ruskim kružkom. Na to se pričinja s čitanjem ruskih klasičnih del; Lermontov, Gogolj, Gončarov, Turgenjev, Dostojevski, Kolcov, Jazikov itd. Členi pa, ki imajo že predhodno znanje ruščine, tvarjajo si poseben cercle, kjer spopolnjujejo svoje znanje glavno s konverzacijo in prevodi iz češčine v ruščino. Iz društvene knjižnice pa se izposojajo ruske knjige na dom.

Imenovani ruski kurzi imajo svoj sedež v dekliški meščanski šoli v ulici Smetane, kjer jim je c. k. okrajni šolski svet odstopil prostorno učilnico. Mimo tega obstoja tudi kurz za trgovsko korespondenco ter za naprednejše gramatični kurz specijelno za teorijo. Na spomlad pa prireja društvo vsako nedeljo skupne izlete v okolico, na katerih se govori izključno le ruski. Členski prispevek je določen na šest kron za vse leto. Društvu gre tudi zahvala, da oskrbuje kar najboljšo učne moči. Tako so učitelji imenovanih kurzov izključno le Rusi (Frolov, Orlov) ter so honorirani po 5 K za jedno lekcijo!

Navedel sem kakor vzgled ruski kružek v smichovskem okraju Prage. Če bi se hoteli vzgledovati na njem „kružki“ po Slovenskem, bi bil namen teh vrstic najlepše dosežen!

Avstrijska poslanska zbornica.

Dunaj 7. Poslanska zbornica je v vseh čitanjih vsprejela zakon o avskultantih ter je pričela prvo čitanje predloge o volilni reformi.

Najprvi je govoril minister vnanjih stvari, grof Bylandt-Rheidt.

Minister se je skliceval na temeljni načrt zakonske predloge, ki ga je že pojasnil ministerski predsednik, ter je naglašal, da se vlada vzlic težkočam ni dala odvrti od poti, ki jo je nastopila, da sanira razmere v parlamentu. Princip splošne in enake volilne pravice ni pri večini strank faktično naletel na odpor, pač pa sta razdelitev volilnih okrožij ter razdelitev mandatov povzročila hude pritožbe. Glede razdelitve volilnih okrožij je minister povdarjal, da se je v zaščito narodnega posestnega stanja po možnosti uporabil princip narodnih mej, izlasti da se bo v bodoče narodno posestno stanje izključno naslanjalo na število narodnih volilcev in da bo neodvisno od kompromisov in volilnih slučajnosti. Kar se tiče razdelitve mandatov, se je vlada držala načela, da ni nobeni deželi dala manj mandatov, kakor jih je imela prej. Minister je zavrnil očitane, češ, da se je vlada dala voditi od strankarsko-političnih interesov. Vlada je nasprotno povsod postopala po načelih pravičnosti. (Mejklici). V nekaterih deželah se je število mandatov povečalo, ker se je pomnožilo prebivalstvo. Ako se tozadevno, ali glede razdelitve volilnih okrožij poda druge predloge, tedaj jih bo vlada podpirala ter jih po možnosti skušala uveljaviti.

Glede pritožb, da se je številno razmerje Nemcev v primeri, izlasti s slovanskimi strankami poslabšalo, je minister izjavil, da mora povsem odločno naglašati, da ni vlada pri tem imela nikakega strankarsko-političnega namena. Vlada se je popolnoma zavedala, da je nemstvo v Avstro-Ogrski najmočnejši kulturni element in državoohranjajoči faktor, ki ga mora upoštevati vsaka vlada. (Pritrjevanje in prigovori). Minister je dejal, da se je moral pomnožiti slovanske mandate vsled naravnega rezultata pojašnjenih načel. Govornik je naglašal veliki preobrat, ki obstoja v tem, da se sedaj ustvari jednotno volilno pravico, izjavivši, da določbe nastanjenja odgovarjajo faktičnim potrebam, izlasti onim v velikih mestih. (Živahen prigovor od strani čeških radikalcev).

Konec je minister izrazil svojo nado, da izide iz soglasja nazorov zbornice moderna volilna pravica in da dovede enaka in splošna volilna pravica Avstrijo do blagostanja in mira. Princip reforme je opravičen in pravičnost se je še vedno pokazala kakor najmočnejši oklep države in kakor najtrdnjaja opora vsake vlasti. (Živahna pohvala).

Kakor prvi govornik proti volilni reformi se je oglasil posl. Grabmayr. Izjavil je, da je

nasprotnik volilne reforme, ker mu je, kakor nemško-svobodnomislennemu poslancu, na srcu blagor države in osoda nemškega naroda. Govornik je kritikal posamezne določbe predloge. Rekel je, da pripada Nemcem v zbornici prva beseda, češ, da ne na podlagi enake volilne pravice, marveč le na podlagi narodnega sporazumljenja se zamore parlament zopet dvigniti. Govornik je ob pritrjevanju svojih pristašev zaključil z besedami: Gautscheva volilna reforma je mrtva, živela volilna reforma!

Posl. Schlegel se je izrekel za povišanje dobe stalnega bivanja vsaj na 2 do 3 leta, izrazivši željo, naj bi se obstoječi poslovnik radikalno spremenil. Govornik je najstrožje obsodil demonstracijski obhod od dne 28. novembra 1905, rekši, da je ulica uplivala na predlogo o volilni reformi. Govornik smatra za nevarno, da se največji upliv v političnem življenju izroča nemaničem in onim, ki ne plačujejo nikakega direktnega davka.

Posl. Robič je izjavil, da je njegova stranka v principu za volilno reformo, toda pritožiti se mora o nepravilnem postopanju s Slovenci na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. Geometrija volilnih okrožij na Spodnjem Štajerskem škoduje silno Slovincem ter stavlja v senco celo Schmerlingovo razdelitev volilnih okrožij. Govornik je na to razpravljaj o razmerah na Koroškem, kjer je z volilno reformo zapечатena politična in narodna smrt Slovencev.

Na to je bila razprava prekinjena. Prihodnja seja jutri.

Volilna reforma.

Simptomatičnega pomena je neki dopis z Dunaja, ki ga prinaša glasilo poslanca Stranskega „Lidové Noviny“.

Po tem dopisu moramo namreč soditi, da Mladočehi ne mislijo delati težav proti uzakonjenju Gautscheve volilne reforme. Rečena enunciacija naglašja pa, da je žrtev, ki jo s tem pokladajo Mladočehi, zelo velika, toda nadeja se, da je baron Gautsch zadostno informiran o razmerah, da bo znal ceniti samozatajevanje čeških poslancev, ki so si je naložili s tem. Preko te meje pa — tako povdarja dopis — češka delegacija ne more in ne sme iti že v interesu politične časti češkega naroda. Če baronu Gautschu ne zadošča ta skromnost, ki so jo pokazali vodilni politični činitelji češkega naroda v ta namen, da ne onemogočijo tisti mali košček pravice za široke ljudske mase, potem pa naj le svoj elaborat deponira v arhiv in naj razmišlja, kako naj reši avstrijsko državno ladijo iz vrtince, ki zavrvijo potem! Po tem opominu pa sledi rezka in določna apostrofa: „Tudi ensam mandat, ki bi se ga še hotelo dati Nemcem, bi moral

to opomin, da se takoj zapro mestna vrata, ker so od Tomaža pregnani meščani naznanili, da bi moglo biti nevarnosti. In mestna vrata so se zaprla in straže na stolpu in na zidinah so imele paziti vso noč, da ne bo ne nadnega naskoka ali prevare. V „šostarski vesi“, ki je bila najbolj izpostavljena udarcu skofo in kapitlja, so bdeli istotako vso noč. Oboroženi so čakali črevljari naskoka skofovcv.

Skofovi vojaki pa niso mej tem niti sanjali o kakem napadu. Kakor poprej Gričanom, tako je Tomaž sedaj za dober denar skofovcv točil izvrstni svoj pelinkovec. Hrupno pijančevanje je trajalo do kasne noči v krmi in pred njo, kjer so vojaki iz kadi z vrči zajemali vino in pili. In kakor so poprej kričali: Živio Grič! Doli s skofo! glasilo se je sedaj: Živel skof! Propade naj Grič!

Naj! Naj! je govoril zadovoljno Tomaž sam seboj, ko je okolo polnoči zapiral prazno krmo — Grič ali skof, meni je vse eno. Živio ta, živio drugi, samo da se pri tem moj žep dobro polni.

* * * (Pride se.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nad ljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. Š.

V tem so konjeniki prihrupeli v sobo. Na čelu jim je bil mlad vojak, sodeč po obleki njihov častnik. Močna prsa mu je pokrival oklop, a izpod čelade s katere je padala rdeča perjanica, sta sevali drzni, ognjeni očesi. Ta mladi vojak je bil Stanko Prišlin, poročnik škofovih konjenikov.

— No, le dajte, je zagrmel poročnik — dajte da vas čujem! Kričite: doli s škofom! Tako kričite njemu, ki je vaša duhovna glava in ki ga morate slušati. Ste-li vi ovce njegove ki mu vas je Bog poveril? Ne, besni volkovi ste, ki jih treba mlatiti s kolom.

— Gospod! se je oglasil Vašaš in glas se mu je tresel od notranje jeze, „mi smo tu na svojem zemljišču...“

— Tudi tu morate spoštovati svojega pastirja! je udaril poročnik jezo z nogo ob tla ter prestrigel mesarju besedo. Nu, vi Gričani ste razbojniki, zveri v človeški podobi, ki ne poznajo Boga, ne svetinje. Ali jaz vam že pokažem, kdo je Stanko Prišlin. Jaz vas naučim, kako je spoštovati mojega gospodarja skofo Ivana!

— Menda ne boš rabil sile? se je oglasil Tomo Štabel. Mi smo tu goloroki ti pa si došel oborožen in s celo četo.

— Ne bom vam delal sile, ne bojte se! je odgovoril poročnik. Bo prilike, da se drugače ogledamo z vami, vi, kramarske kukavice! Sedaj vam zapovedujem samo, da se poberete od tu in da zunaj mirujete, ker sicer boste imeli opraviti z mano. Ajd!

— Škripaje z zobmi od jeze se je pretil Vašaš skozi konjenike, a za njim Tomo Štabel. Z odločnim obrazom svojim sta prešla nedotaknena skozi razuzdano gručo vojakov. Nu, vinjenima svatoma zdravniku in učitelju ni šlo tako po sreči. Ker nista mogla prav stati na nogah sta začela omahovati med vojak, a ti so komaj čakali, da ju pogoste s pestmi in vržejo iz hiše.

pomenjati za češko delegacijo casus belli (povod za vojno). Tako sodi češki narod in tako mislijo češki poslanci.

Kdor je prečital to mladočeško enunciacijo v Lidovih Novinah mora, dobiti ta-le utis:

Mladočeli so se morali kako sporazumeti z Gautschem, zbog česar so obljubili, da ne bodo delali težav njegovim volilnim reformi, da-si ista favorizira Nemce preko vse meje. Zdaj pa jih menda obhaja bojazen, da bi baron Gautsch mogel iti še dalje v favoriziranju Nemcev — preko tiste meje, ki se je označila voditeljem mladočeške politike. Zato mu pošiljajo ta rezki opomin, s katerim mu javljajo, da bi se v poslednjem slučaju čutili rešene vsake vsprejete obveze.

Takov utis napravljajo na nas ta enunciacija v glasilu Stranskega in z ozirom na odlično mesto, ki je zavzemlje dr. Stransky v mladočeškem klubu, ne moremo smatrati te izjave le kakor kakov plod novinarske spretosti in marljivosti, marveč moramo slutiti za njo resno ozadje. Potemtakem so Mladočeli pripravljene glasovati za volilno reformo, kakor je bila predložena parlamentu, zbog česar bi šanse za Gautschevo predlogo nekoliko boljše stale, nego je soditi po vseh sedanjih protestih proti njej. Kajti nam vsaj se dozdeva, da bo velika večina Nemcev glasovala za reformo. To nekoliko iz strahu pred socialistično agitacijo, najbolje pa radi tega, ker nemški politiki sami vedo, da toliko privilegija — kakor jim ga zagotavlja Gautsch — ne rešijo nikdar več tja čez preko uveljavljenja principa splošne in enake volilne pravice. In čim kasneje bi prišlo do te reforme, tem manje bo nemških privilegijev v njej. Za to nam jamči naravni razvoj stvari v naši državi. To so razlogi, na katere opiramo svoje mnenje, da bodo Nemci sicer mnogo govorili proti Gautschevi volilni reformi in da bodo končno — glasovali zanje.

Včeraj je začelo v zbornici poslancev prvo čitanje načrta volilne reforme. (Glej brzojavno poročilo na drugem mestu).

Govornikov je baje priglasihih nad 200. Seveda je to prvo čitanje le formalnost, ki ne prinese nikake opore, na čije podlagi bi mogli ugibati o usodi Gautscheve predloge. Bitka se začne še le v odseku za volilno reformo. Odsek, ki mu bo izročil Gautsch elaborat v pretresanje, bo sestajal iz 48 členov. Kakor kandidata za mesto načelnika temu odseku se imenujeta poslanca dr. Steinwender (nekdaj člen nemške ljudske stranke, sedaj „divjak“) in načelnik te stranke dr. Derschatta. Za mesto načelnikovega namestnika se imenujejo dr. Kramar, dr. Adler in dr. Susteršič.

Dogodki na Ogrskem.

Ne govori iz nas antipatija do ogrske koalicije in gotovo smo vzvišeni nad sum kakih simpatij do tistega Dunaja, ki je ravno kriv, da so naši bratje na Ogrskem tako temeljito prišli pod madjarska kolesa. Ne, marveč konstatujemo le dejstvo, ki je more opaziti vsakdo in ki je: da energija koalicije se ne razvija razumno s sedanjo energijo vlade. Tudi največji privrženec koalicije mora priznati, da bi bil po takih udarcih pričakoval od koalicije vse drugačnega vedenja. Ne, gospoda koaliranci niso taki politični atleti, kakor se je sodilo. In vse se zdi, da je energija vlade začela demoralizirajoče vplivati tudi na notranji sestav koalicije, zdi se, da je začel kapati strup v življenje koalicije. Znakom za to je izstop glasovitega Banffyja v tem kritičnem času, ko bi ravno trebalo tisto juna-

stvo, ki je je poprej — govoril, pretvarjati v junaška dejanja. In vsled tega čina Banffyja so že začele tiste rekriminacije in tista mejsobojna očitanja, ki širijo strup dalje. Sedaj se kar naenkrat dozdeva koalicijski gospodi, da se je Banffy že davno pogajal z Dunajem in da je spletkaril na škodo koalicije. Prijateljstvo do koalicije da je kazal le zato, da si je ohranjal popularnost. Z ene strani da je hujškal koalicijo v neodjenljivost v vojskih stvarih, dočim je na drugi strani na skrivnem paktiral z Dunajem.

Kdor pozna Banffyja brezmejno sebičnost in nebrzdano maščevalnost, ta si more misliti, kako ga mora žgati ta gonja proti njemu. Prijatelj včeraj, je danes — ako se čuti zadetega na občutljivem mestu — sovražnik, ki ne pardonira in ki se ne plaši nobenega sredstva, ker politična morala je pojm, ki se ne nahaja v njegovem leksikonu.

Kriza v Srbiji. Ministerstvo odstopilo.

Torej ministerstvo Stojanović je postalo žrtev konflikta z Avstro-Ogrsko. V seji skupščine dne 7. t. m. je izjavil ministerski predsednik, da zahteve Avstro-Ogrske so hude. Ker pa opozicija v skupščini nadaljuje z obstrukcijo, ne vidi vlada druge poti pred seboj, nego pot — demisije.

In res: brzojavke iz Belegrada javljajo že, da je ministerstvo Stojanović odstopilo radi tega, ker ni moglo vsprejeti pogojev Avstro-Ogrske za sklepčasne trgovinske pogodbe.

Popisovanje cerkvenega premoženja na Francoskem

daja še vedno povoda za razburljive dogodke in krvave spopade. Tako je prišlo v župniji Boeschépe, na francozko-belgijski meji, do hudih spopadov v cerkvi. Ljudje so s palicami napadli državnega poverjenika, zbog česar je eden orožnikov začel streljati na ljudi. Jeden demonstrantov je obležal mrtev na licu mesta, župnik pa je bil lahko ranjen. To je bilo za demonstrante povod, da so se vrgli na orožnike s tako silo, da so morali poslednji v begu iskati svojo rešitev. Vladni poverjenik je bil tudi lahko ranjen.

Istotako je prišlo do krvavih spopadov tudi v Bellevaux, v savojskem departementu, kjer je bilo ranjenih 8 orožnikov.

Dogodki na Ruskem.

Carski manifest.

Dne 6. t. m. je bil razglašen carski manifest, ki objavlja zaključek zakonodajnih del za preosnovo državnega sveta in za naznanjene spremembe v sestavi državne dume na podlagi manifesta od 30. oktobra 1905. Zasedanje dume in državnega sveta — kateri poslednji bo sestavljen po polovici iz členov, imenovanih od carja, po polovici pa iz izvoljenih členov — vsako leto sklicano in odloženo s carskim ukazom. Duma in državni svet imata enako zakonodajno pravico in isto inicijativno glede zakonov ter enako pravico, stavljati na ministre vprašanja. Vsak zakonski načrt mora, preden se predloži carju v potrdilo, biti odobren od dume in od državnega sveta. Zakonski načrti, ki jih je ena ali druga zakonodajna zbornica odklonila, se ne predložijo carju v potrdilo. Duma in državni svet imata pravico proglašati neveljavni izvolitve svojih členov. Manifest naznanja, da način izdelovanja zakonov, ki se tičejo istočasno finse in Rusije, določi poseben zakon. Manifest zaključuje z besedami, da se car

trdno nadeja, da sodelovanje zastopnikov naroda na zakonodaji pripomore do gospodarskega blagostanja in ojačenja celokupnosti Rusije.

Istotako z manifestom so objavljeni tudi carski ukazi, ki obsegajo nove zakone o sestavi državnega sveta in dume. Členi, ki se imajo izvoliti, bodo izvoljeni za 9 let in obnovljeni vsako tretje leto po tretjini. Členi državnega sveta morajo biti stari 40 let ter imeti zrelostni izpit. Predsednika in podpredsednika državnega sveta bo imenoval car. Izvoljeni členi državnega sveta bodo dobivali za čas zasedanja odškodnino 25 rubljev na dan. Seje državnega sveta in dume bodo javne. Sklep debate zamore zahtevati navadna večina. Ni državni svet, ni duma nimata pravice vsprejemati deputacij oziroma prošilcev. Zakone, ki sta jih odobrili obe zbornici, predloži predsednik državnega sveta carju v potrdilo. Členi obeh zbornic uživajo za dobo zasedanja osebno imuniteto.

Linevič v Petrogradu.

V torek je iz Mandžurije dospel v Petrograd general Linevič. Na kolodvoru ga je vsprejel le vojni minister. Linevič se je podal k svoji hčeri, omoženi Otto. Na dvoru in v vojskih krogih je bil baje zelo hladno vsprejet.

Na sledu velike zarote.

Kakor javljajo iz Petrograda je bilo v hiši nekega lekarnarja najdenih 120 peklenjskih strojev. Policija je na sledu razsežne zarote; aretovanj je že več oseb.

Žide izženejo iz Sebastopola.

Kakor javljajo iz Petrograda, je sklenjeno, da radi dogodkov na črnomoški floti izženejo vse Žide iz Sebastopola. Dotični imeniki oseb so baje že izgotovljeni.

Nova rusko-japonska trgovinska pogodba.

Iz Tokija poročajo: Japonska in Rusija skleneta novo trgovinsko pogodbo. Načrt so napravili Japonci ter ga odposlali v Petrograd v pretres.

Drobne politične vesti.

Občinske volitve v Zagrebu so razpisane na 15., 16. in 17. marca. Volilni boj v vseh treh razredih bo hud.

Tittoni, bivši italijanski minister vnanjih stvari, ki je imenovan italijanskim poslanikom v Londonu, se poda na svoje novo mesto sredi tega meseca.

Domače vesti.

Volilno gibanje po okolici. — Shod volilcev v Škedenju. (Dalje.) Za besedo se je oglašil na to g. Makso Cotič, ki je v daljšem govoru pojasnjeval važnost volitev in naloge, ki jo imajo zastopniki okolice vršiti v mestnem svetu. Predgovornik se je — je rekel govornik — skliceval na vol. manifest italijanske liberalne stranke. Dovolite, da se tudi jaz ozrem na neki drugi vol. manifest. Tudi socialno-demokratska stranka je izdala svoj manifest. Nastopiti hoče namreč v III. mestnem razredu. Ker pa po sedanjem volilnem redu ta stranka ne more imeti mnogo volilcev-somišljenikov, obrača se do meščanov sploh s pozivom, da bi jej naklonili svoje glasove. A v podkrepljenje tega svojega poziva, opozarja manifest socialistične stranke, kako potrebno je, da pride v naš mestni zbor resna opozicija, ki bo vršila kontrolo. To je ravno, na kar sem hotel opozoriti tudi jaz. Tu je govornik s konkretnimi izglede pojasnjeval potrebo opozicije in kontrole v

vsakem zboru, v vsaki korporaciji ter se je o tem skliceval na izrek znamenitega angleškega državnika, ki je menil: Ako ne bi bilo proti meni nikake opozicije, ustvaril bi si jo sam!

Javne razmere v Trstu so se zasukale tako nesrečno, da je ena sama stranka prišla do absolutne nadmoči in da je popolnoma zavladala tudi v mestnem svetu. In resnica je, da bi bili že nekaj let sem v tržaškem mestnem zastopu in v deželnem zboru brez vsake opozicije, ako ne bi — okoličica pošiljala svojih zastopnikov v to zbornico. To naj bi pomislili posebno vsi tisti, ki menijo, da so izrekli Bog ve kaj pametnega, ako se oglašajo: kaj morejo teh 6 proti 48?!! O da, oni morejo marsikaj. Seveda, na glasovanjih ne morejo imeti večine in izsiliti tudi ne morejo tega, kar bi želeli in hoteli. Ali važen faktor je ta četica vendar le, ako zna vršiti kontrolo. Če tudi njena beseda ne prihaja v veljavo na glasovanjih v zbornici, pa čuje to besedo javnost in ne ostaja ista brez utisa v onih krogih, ki morejo poseči vmes, da marsikak sklep ne pride do uresničenja! In tako že zavest, da je kontrola tu, zadržuje vladajočo stranko, da se vendar malce ženira storiti marsikaj, kar bi sicer rada in gotovo storila.

To nalogo so doslej vršili naši zastopniki — in sicer jedini oni! In na tem jim nismo dolžni hvale samo mi, ampak vsi meščani sploh. To bodi v odgovor tudi onim našincem, ki toli radi vprašujejo: Kaj pa so dosegli naši v mestnem svetu, oziroma deželnem zboru? Ako hočemo pravično soditi delovanje njihovo, ne smemo vpraševati samo, „kaj so dosegli“, ampak tudi, „kaj so preprečili?“. Na prvo vprašanje ne more biti posebno ugodnega odgovora; na drugo pa. Marsikaj usodnega bi se bilo gotovo zgodilo na škodo tržaških in okoličanskih Slovencev, da niso stali naši toli zvesto na straži. V izgled naj opozorim na dve vevvažni stvari: na vprašanje deželnega šolskega zakona in na vprašanje preosnove zemljiške knjige.

Ne da bi bili naši poslanci dosegli posebnih pozitivnih uspehov, so vendar mnogo koristili s tem, da so stali na straži! Potrebe, da ima okolica svoje značajno in spretno zastopstvo v mestnem svetu, ne more zanikati nikdo. In ta potreba bo v bodoče še nujnejša, nego je bila doslej. Volilec I. okraja pa more biti v največje zadoščenje, ko vidi, da je njihov zastopnik častno in vredno sodeloval na reševanju označene naloge zastopnikov okolice. Danes morejo biti zadovoljni, ko se jim izreka priznanje, da so prav pogodili, ko so si bili izvolili dosedanjega zastopnika. Velika udeležba na tem današnjem shodu nam pa priča, da je trdna vaša volja ta, da tudi na predstojecih volitvah stopite v boj pod staro svojo častljivo zastavo ter da si izvolite zopet moža, ki bo neomajno stal z našo okoličansko četico na braniku interesov slovenske naše okolice. (Vseobča dolgotrajna pohvala). (Zvršetek pride.)

Obrekovalcu slovenskih učiteljev na tržaških državnih ljudskih šolah v album. (Dalje.) Neki dečko je pripovedoval doma ponosno, kako da je on tolmačil součencem berilo, da so mogli umeti. Kajti učitelj da ne zna toliko slovensčine. Ni-li to žalosten prizor, ako v moderni šoli današnje dobe učence več zna, nego-li učitelj?!

Pred leti je bil neki tak učitelj moral — radi pomanjkanja domačinov — prevzeti pouk v prvem razredu. Ali, prav nič ni poznal italijanskega jezika (o slovenskem nočem niti

iti v jamo, ako bi se ga odprlo. Drugi hodnik pa nehuje s strmo zakopano steno, ki je podobna okamenelemu slapu ter se končuje navzgor v nekaki dimnik, preko katerega nisem mogel zlesti, vsled česar se raziskavanje ne more smatrati kakor dovršeno.

V neki globini pokraj velike dvorane smo našli mnogo ostankov poginolihi živali, največ je bilo kosti od lisic. Med kostmi je bila pa tudi črepinja volka in kosti jazbeca, ter čeljusti neverice in malega glodalca.

Ta jama je navstala vsled razpoke, ki je na eni strani zakopana, na drugi strani pa je vsled izpirajoče delavnosti vode ostala v zvezi z zunanjim svetom. Podobnih tvorbi jam je na Krasu, toda navadno so težko dostopne, tako, da nudijo svoje mičnosti le predrznim raziskovalcem. Ker se pa jama pri Dolini lahko napravi dostopno, ima ista temveč pomena, ker leži v kraju, ki ga vsako leto obiskuje mnogo turistov.

PODLISTEK.

Nova jama pri Dolini.

Spisal poročnik Fran Mühlhofer.

Kraška planota pri Sacerbu, ki jo od severne strani ločuje od sosednje kraške planjave potok v Botaču, od južne strani pa Reka v Osapski dolini, tvori proti zapadu strmino 300 m. Okvir teh sten krasí razvalina Sacerb, kateri so bili temelji postavljeni davno pred Kristovim rojstvom. Najviša točka zapadnega roba je vrh Griža (458 metrov nad morskó gladino) ob čegar obnožju se razprostirata vasi Krogla in Dolina. Slikovito ležita tukaj obe vasi ob robu doline in njihove hiše gledajo ponosno po lepi okolici in daleč tjakaj na morje. Ponovno me je vleklo ob svobodnih dneh v to krasno okolico in raziskovanje kraja v tem kraju so mi vedno vsikdar brzo vspevala, ker mi je tamošnje uljudno prebivalstvo šlo na roko v vseh ozirih.

V minolem tednu me je gospod župan dolinski opozoril na novoodkritó jamo, o kateri so mu pripovedovali vaški mladeniči. Minolo nedeljo smo se podali v Dolino poročnika Spiller in Martin in jaz, da preiščemo jamo. Dvojica čvrstih mladeničev nas je spremljala do uvida v jamo. Isti se nahaja kakih 1000 korakov vznočno od vasi Krogla v sredi strmine. Ali, ko si dospel na lice mesta, ne opažaš ni najmanjše, da bi bil to uvid v kraško jamo; iz previdnosti so ga bili namreč zakrili s skalami. Po daljšem času se nam je posrečilo napraviti primerno veliko luknjo. Skozi 6 metrov globok kamin smo dospeli na kup nasipine, ki proti severu pada polagoma. Mala dvorana, v kateri smo se nahajali, je bila od svetlobe, prodirajoče od zunaj, dovelj razsvetljena, tako, da smo morali prižgati sveče šele, ko smo prekorčili daljavo 10 metrov. Po hodniku, visokem povprečno 3 metre in prav tako širokem, smo kmalo dospeli v precej velik prostor, ki ima

v svoji sredini kakih 7 metrov globok prepad. S pomočjo lestve smo prekorčili prepad ter smo pričeli ogledovati podzemsko čudesa v deviški lepoti njihovih.

Lepi, semtertje bliščeči beli stalagmiti, visoki do 4 metre, krasijo tla in obračajo naše oči nehoté do stropa, s katerega vise neizogibni stalagtití in spopolnjujejo celotno podobo. Na nekem rebbru dvorane, ki izgleda kakor da bi bil izpran, vidimo krasne tvorbe studecev, ki se svetijo v bliščeči beli barvi. Voda v malih kotlinah je skoraj nevidna — tako čisto in nespremenjeno se nam kaže tudi dno kotlin, ki je pokrito z vzrastki vseh vrst. Povsodi nahajaš kaj občudovanja vrednega! Izlasti lepe so tvorbe krogel na najnižji točki, ki spadajo k najredkejim tvorbam kapnikov.

Iz velike dvorane se delita dva hodnika. Prvi se izgublja navzgori. Oglasti grušč, pomešan z zemljo, kaže nedvomno, da je tu zasut uhod, skozi kateri bi se zamoglo lahko

govoriti, ko so že naši otroci tako nadarjeni, da se hitro priučujejo italijanskemu jeziku), ki je neizogibno potreben na nazornem nauku, ker treba neizogibno, da se otrokom v materinščini pojasnujejo pojmi. V tem razredu je bil neki zelo nadarjen deček, ki je dobro umel nemški in govoril italijanski. In ta deček je moral posredovati med učiteljem in učenca!!

Ne vprašujemo pedagogov, šolnikov, ampak do vsacega človeka z zdravim človeškim razumom se obračamo z vprašanjem: kakih uspehov se je možno nadejati od taci učiteljev in tacega pouka?!! Odgovorite nam na to vprašanje tudi vi — slavne šolske oblasti!!

Neki drugi učitelj je bil poštenji. Ko so ga hoteli potisniti v prve razrede, je priznal odkrito: „Jaz nisem sposoben za pouk prvih razredov, ker ne znam italijanskega jezika!“

Vprašanje je sedaj: kateri je bil vestnej učitelj? Ali prvi, ki je „poučeval“, kakor gori rečeno, ali pa drugi, ki ni hotel prevzeti naloge, za katero ni bil vsposobljen?!

Pangerman v „Grazer Tagblattu“ pa ima še drzno čelo, da očita slovenskemu učitelstvu, da ni sposobno za te šole!! Ali na vse zadnje je bilo še hvalevredno — da si je kaj takega neizmerno žalostna prikazen v šoli — da je klical vsaj enega sposobnih učencev na pomoč. Kajti imamo tudi nemških učiteljev, ki se o poučevanju učencev, ki ne znajo nemški, nič ne zmenijo za kaka pojasnila v deželnih jezikih, marveč — predavajo le tja naprej, kakor da imajo pred sebbj same nemške — visokošolce. Kajti tudi nemškim otrokom treba pojasnjevati in tolmačiti na primeren način, ako se hoče, da res kaj umejejo in da imajo kaj koristi od pouka. Za našega pangermana v „Grazer Tagblattu“ velja menda kakor vrhni princip glede slovenskih in italijanskih otrok: čim manje se uče in nauče, tem bolje je za — veliko nemško idejo. Zato so mu tudi najljubši taki učitelji, ki izključujejo vsako posluževanje deželnih jezikov.

Lahko si mislimo, kake „učenjaki“ prihajajo iz takih razredov! G. dopisniku je to zelo všeč, ali nam, ki imamo srca za to mladino, ki resno umevamo vzvišeni učiteljski poklic, nam krvavi srce in nam je, da bi se zlokal.

Neki učitelj je bil pozval mater nekega učenca k sebi. Ker pa ni bil več nobenemu deželnih jezikov, je pozval — dotičnega učenca, naj on raztolmači materi, kaj jej ima učitelj povedati nasproti njemu, učenca!! Kako pa je učenec „tolmačil“, to si lahko mislimo in je bilo spoznanje iz vsikla materinega: „Mislija sem, da je fant Bog ve kaj zagrešil!“ (Pride še.)

Imenovanje v sodnijski stroki. Sodnijski tajnik Anton Tentor v Rovinju je imenovan svetovalcem deželnega sodišča istotam.

G. Vladimir Dekleva je bil imenovan računskim praktikantom na carinskem oddelku višega dež. sodišča v Trstu.

Na c. kr. deželinem sodišču v Trstu so izpraznjena tri mesta jetniškega čuvaja s prejemki, ustanovljenimi za IV. razred.

Prosilci za ta mesta, glede katerih imajo po zakonu prednost podčastniki opremljeni s predpisano izkaznico, naj vložijo svoje lastnorodno spisane prošnje opremljene z dokazili do vstetega 14. aprila 1906 na podpredsedništvu tega dež. sodišča z dokazilom poznanja deželnih jezikov.

Dalje sta na c. kr. deželinem sodišču v Trstu izpraznjeni dve mesti uradnega sluga s prejemki ustanovljenimi za IV. razred.

Prosilci za ti mesti, ali za ono, ki bi se eventualno izpraznilo, glede katerih imajo po zakonu prednost podčastniki opremljeni s predpisano izkaznico, naj vložijo svoje lastnorodno spisane prošnje opremljene z dokazili do vstetega 14. aprila 1906 na predsedništvu tega dež. sodišča z dokazilom poznanja deželnih jezikov.

Prosilci (za vseh pet navedenih mest), ki niso v državni službi, morajo vrh tega predložiti spričevala o svoji starosti, pristojnosti, uravnosti ter spričevalo državnega zdravnika o telesni prikladnosti.

Eksekutiva narodno-radikalnega dijaštva. V „Omladini“ čitamo:

V smislu tržaških resolucij se je realizirala ideja enotnejše organizacije narodno-radikalnega dijaštva v eksekutivi, ki naj druži naše sile v delu za skupne smotre. V eksekutivi so zastopani narodni radikali vseh treh

slovenskih vseučiliških mest. Sredi meseca februarja se je vršilo na Dunaju več sestankov, na katerih smo določili smer in obseg našega dela. Največjo pozornost hočemo obravnavati dijaški in ljudski izobrazbi, statistiki slovenskega dijaštva in uradništva, na podlagi katere se bomo bavili tudi z gnoznim stanjem slovenskega dijaštva: naša največja skrb velja glasilu narodno-radikalnega dijaštva „Omladina“, katere srednješolska priloga se z novim letnikom spopolni v redno mesečno prilogo, ki bo posvečala svojo pozornost tudi srednješolski izobrazbi. Na sestankih so se deloma že izdelali detajlirani načrti.

To so poštenjaki! Pišejo nam: Ko sem bil te dni pri slovenskem kamenoseku Parovel Ivanu, ki ima svojo delavnico pred tuk. rimokatoliškim pokopališčem, sem opazil da je ta naš mož posebno slabe volje. Na vprašanje moje kaj da se mu je dogodilo mi je povedal sledeče: Decembra meseca minulega leta je prišel k njemu neki Marko Andriolo, italijanski podanik, ter je naročil nagroben spomenik za svojega pokojnega očeta. Naš kamenosek je izdelal naročeni spomenik in ga tudi postavil na naznačeno mesto. Ko pa je bilo treba prejeti plačilo (36 K) je hvaležni sin pok. Andriolo izjavil, da — nima denarja! Še več, Marko Andriolo je izdal pooblastilo, s katerim sme Parovel dvigniti, že postavljeni spomenik in ga prenesti nazaj v delavnico! Takih „hvaležnosti“ do pokojnikov so zmožni menda le — regnicoli! Tako varajo ti ljudje poštene in revne naše obrtnike!

Tržaška statistika. V tednu med 25. febr. in 3. marcem t. l. se je poročilo 145 parov. Rodilo se je 149 otrok, 84 moških in 65 ženskih (od teh jih je bilo 35 nezakon-skih). Umrlo so 104 osebe, 60 moških in 44 ženskih, (od teh jih je bilo 14 starih, manj nego eno leto). — V prvih devetih tednih tega leta se je rodilo 1195 otrok (v tej dobi leta 1905 le 1131); umrlo je 931 oseb, (proti 1173 leta 1905).

Kavarna v Opatiji pogorela. V noči med torkom na sredo je v Opatiji popolnoma pogorela kavarna „Strand“. V nevarnosti je bil bližnji laborikoz gozd. Škode je okoli 25.000 kron. Kavarna je bila zavarovana.

Protestni shodi na Koroškem. Minolo nedeljo je bilo na Koroškem 12 protestnih shodov, ki jih je sklicalo „kat. pol. in gospod. društvo za Slovence na Koroškem“ z dnevno točko: Volilna reforma. Na shodih so koroški Slovenci protestovali proti krivični razdelitvi volilnih okrožij na Koroškem. Prihodnjo nedeljo se bo vršilo zopet deset protestnih shodov.

Sanjala je o tatovih včeraj zjutraj na vse zgodaj Katarina Ribiš, služkinja pri družini istega imena v hiši št. 2 v ulici Kandler. V sanjah se ji je zdelo, da skuša nekdo odpreti vrata, na kar je začela tako grozno vpiti, da so prileteli skupaj vsi ljudje, ki stanujejo v isti hiši in pozneje z ulice en redar. Ko jim je povedala, da je nekdo skušal odpreti vrata, so preiskali vso hišo, a našli niso nikogar, v sled česar so prišli do zaključka, da je Katarina sanjala.

Nezgodna na delu. 28-letni Fr. Šaplja, stanujoči v ulici Concordia št. 13, je delal kakor težak na tukajšnji postaji južne železnice, in sicer v skladišču Sylos. Delo njegovo je bilo pri žerjavu, s katerim spuščajo blago se zgorajega v spodnji del skladišča. Včeraj predpoludne, kmalu po 9. uri in pol je bil Šaplja na žerjavu in je držal zavoro, da ni žerjav prenapel letel. V tem mu je pa zavora všla, a ročica ga je prišla za obleko ter ga tako potegnila za seboj in ga vihtela v zrak. Ko se je slednjič žerjav vstavil, so prihiteli drugi delavci in so našli nesrečnega Šapljo ležati brez zavesti na tleh. Skušali so mu pomagati sami, a ko so videli, da je nesrečnejako težko ranjen, so pozvali telefoničnim putem zdravnika se zdravniške postaje. Ko je ta prišel k nesrečnej, je konstatoval, da mu je v več krajih zlomljena desna roka (kosti iste so mu štrlele skozi) meso in skozi obleko, da je težko poškodovan po celem životu in da so se mu vnele možgani.

Podelil mu je takoj najnujnejšo pomoč, a zatem ga je dal z ambulančnim vozom zdravniške postaje odpeljati v mestno bolnišnico. Sinoči, o polnoči, je naš poročevalec vprašal v bolnišnici o stanju nesrečnega Šaplje, a tam so mu dejali, da isti še živi, a da je njegovo stanje zelo opasno.

Koedar in vreme. Danes: Ivan od Boga; Bodin; Zgava. — Jutri: Franciška, vdova; Danimir; Bojka. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 11° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.
Plesni odsek „Tržaškega Sokola“, naznanja vsem bratom in njih cenjenim prijateljem, da se plesne vaje pod vodstvom prof. plesa, Umeka, vsako soboto redno nadaljujejo. — Vse one gospodične in gospodje, ki so plesali „Slovana“, so naproseni, da se v soboto vdeleže plesne vaje, ker so slike gotove.

Razne vesti.
* **Umrl** je minolo nedeljo v Križevcih na Hrvaškem prost tamošnjega grško-katoliškega stolnega kapitelja, preč. g. Jurij Badovinac, v starosti 53 let. Pokojnik je bil iz Žumberka iz znane rodbine Badovinac.

Brzobjavne vesti.
Kriza na Ogrskem.
BUDIMPEŠTA 7. Uradni list je objavil, da je ministerski predsednik baron Fejervary odvezan od provizoričnega vodstva poslova finančnega ministerstva, nadalje da sta minister deželne brambe Bihary in minister za bogočastje odpuščena od službe. Uradni list je priobčil nadalje že sporočena imenovanja.

REKA 7. Iz Budimpešte poročajo, da je reškim guvernerjem imenovan bivši liberalni poslanec Tarnoczy. Ta vest ni še oficijelno potrjena.

BUDIMPEŠTA 7. „Ogrski biro“ poroča: Ministerski predsednik baron Fejervary je danes popoldne odpotoval na Dunaj.

Ostavka srbskega ministerstva.
BELIGRAD 7. Ministerstvo Stojanović je podalo svojo ostavko.

BELIGRAD 7. Preden je odstopilo ministerstvo, je imel klub vladne stranke sejo, ki je trajala od 8. ure zvečer do 2. ure in pol zjutraj. Od 73 poslancev se jih je 33, največ kmetov, izjavilo za nadaljevanje pogajanj z Avstro-Ogrsko, dočim jih je 40 zahtevalo, naj vlada odstopi. Osem poslancev se posvetovanja ni udeležilo. Kralj je o poludne poklical k sebi v palačo predsedstvo skupščine ter si dal poročati o položaju.

Iz pogajanj s političnimi strankami, ki so pričela danes, se določi, ali je večina narodnih zastopnikov za carinsko vojno z Avstro-Ogrsko ali proti njej. Na vsak način se poskusi vse možno, da se vlada izogne razpustu zbornice.

BELIGRAD 7. (Iz uradnega srbskega vira). Po večerajšnji seji kluba večine, ki je trajala do polnoči, je bilo sklenjeno, da poda vlada kralju demisijo. Danes je ministerski predsednik v skupščini prečital nastopno utemeljitev demisije: Danes je vlada podala

kralju demisijo. Vzroki so v sedaj popolnoma znanih pogojih Avstro-Ogrske za nadaljevanje pogajanj glede sklepa trgovinske pogodbe. Pogoji, ki jih je stavila Avstro-Ogrska so zelo težki. Ker sedaj obstruira vsa opozicija in se je za vlado pokazala nemožnost, da čuje mnenja vse skupščine, smatra ista, da nima pravice sama odločevati v tako važnih vprašanjih, oprta le na svojo lastno večino. Vlada prosi, naj se do sestave novega ministerstva seje skupščine odgodijo. Kralj je demisijo ministerstva vsprejel.

Francozka zbornica.
PARIZ 7. Zbornica je v svoji predpoludanski seji razpravljala o proračunu vojne mornarice.

Na izvajanja več govornikov je minister vojne mornarice Thomson odgovoril: Priznavam, da je sestava našega brodograja pomanjkljiva, toda glede uredbe nadkrilujemo Nemčijo. Program od leta 1906 bo izvršen leta 1909. Viši svet vojne mornarice je predložil nov program, toda od tedaj se je pripetilo važno dejstvo.

PARIZ 7. Guellotaux, liberalni poslanec iz Morbihana, je poslal ministerskemu predsedniku Rouvieru pismo, v katerem poroča o obupnem razpoloženju prebivalstva v Bretagni. Ako bodo vladni organi hoteli izvršiti inventuro v cerkvi sv. Ane v Aurayu, v središču katoliškega prebivalstva Bretagne, tedaj je pričakovati najhujših katastrof.

Kralj Edvard.
BIARRITZ 7. Kralj Edvard je dospel sinoči semkaj.
(Sledi na četrti strani)

VABILO.
„Tržaško podporno in bralno društvo“ v Trstu vabi vse svoje člene na
volilno posvetovanje
katerega bo imelo
v nedeljo dne 11. t. m. ob 4^{1/2} uri popoldne v svojih prostorih ul. Stadion 19
Volilni odsek.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)
tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo
zalogo pohištva
prej ANTON ČERNIGOJ
via dei Rettori Stev. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Pohištvo izdeluje se solidno, trpečno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.
Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlji se brezplačno.
Prodaja se tudi na mesečne obroke.
Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Terezijo Suša roj. Delak
v torek 6. t. m., po kratki, mučni bolezni, ob 9 uri dopoldne, v 67. letu nje starosti, k sebi v boljše življenje poklicati.
Pogreb nepozabne ranjke bo v četrtek, dne 8. t. m. ob 9. uri dopoldne.
Sv. maše zadušnice brale se bodo v domači farni cerkvi.
SENOŽEČE, dne 6. marca 1905.

Princesinja Ena Battemberška prestopila na katoliško vero.

SAN SEBASTIAN 7. Princesinja Ena Battemberška je danes v kapeli kraljevega gradu Miramar prestopila na katoliško vero. Obred je izvršil škof iz Nottinghama, ministrski predsednik Moret in vojvoda Alba sta bila navzoča kakor svedoka. Ko je princesinja podpisala listino prestopa, so strelji topov naznanili konec cerkvenega obreda.

Angleški vojni proračun.

LONDON 7. — Vojni proračun znaša skupno 79.796.000 funtov šterlingov, v primeri z minolim letom za 17.000 funtov šterlingov manj.

Dogodki na Ruskem.

MINSK 7. (Petrogr. brz. agentura). — Zločinka, ki je dne 17. januarja izvršila atentat na guvernerja ter bila obsojena na smrt, je pomiloščena na dosmrtno prisilno delo.

Trgovina.

Borzna poročila dne 7. marca.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.55—240.75, Francija K 95.65—95.80, Italija K 93.57—95.75, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.40—117.55, nemški bankovci K —, avstrijska e notna renta K 99.75—100.05, ogrska krona renta K 94.90—95.25, italijanska renta K —, kreditne akcije K 668.50—670.50, državne železnice K 674—676, Lombardi K 125—127, Lloydove akcije K 704—714, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496—do 483, Bojenkredit 1880 K 302—310, Bojenkredit 1889 K 302—310, Turške K 149—do 1.1.—Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.25	101.25
„srebru“	101.15	101.10
Avstrijska renta v zlatu	118—	117.95
„v kronah“	100—	100—
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	91—	99.95
Ogrska renta v zlatu 4%	113.05	113—
„kronah 4%“	95—	95.05
„3 1/2%“	85.85	85.85
Akcije nacionalne banke	1633.50	1636.50
Kreditne akcije	668.75	670—
London, 10 Lstr.	240.50	240.45
100 državnih mark	117.37 1/2	117.45
20 mark	23.50	23.55
20 frankov	19.10	19.10
10 ital. lir	95.65	95.65
Cesarski cekini	11.30	11.30

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep). — Francoska renta 99.55, italijanska renta —, španski exterieur 94.45, akcije otomanske banke 638.—, Menjice na London 251.50.

Pariz. (Sklep). Avstrijske državne železnice 723.—, Lombardi —, unificirana turška renta 94.90, avstrijska zlata renta 100.20, ogrska 4% zlata renta 94.90, Länderbank 4% —, turške srečke 143.—, parizka banka 15.50, italijanske meridi-onalne akcije 765.—, akcije Rio Tinto 16.97. Trdna.

London. (Sklep). Konsolidiran dolg 90.7 1/2, Lombardi 29.5, srebru 5 1/2, španska renta 93 1/2, italijanska renta 104 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju —, Trdna.

Tržna poročila 7. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 16.58 do K 16.60, rž za april K 13.62 do 13.64, ves za april od K 15.26 do 15.28, koruza za maj K 13.63 do K 13.70.

Pšenica: ponudbe pičle, povpraševanje malo, tendenca mlačna. Prodsja 10.000 meterskih stotov, nespremenjeno. Druga žita mirneje. Vreme: lepo.

New-York. (Otvorjenje). Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, za 5 stot. višje. Pr.daja: 1000 vreč.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 48.—, za marec 48.50. Stalno.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za marec 36 1/2, za maj 39.—, za september 40.—, za december 40 1/2. — Stalno. — Kava Rio navadna loco 39—40, navadna rečna 41—43, navadna dobra 44—45.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za marec 15.05, za april 16.70, za maj 16.85, za junij 16.95, za julij 17.05, za avgust 17.20. Mirno. — Vreme: lepo.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, Sh. Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, za april 15.50, za maj-junij 15.75, za maj-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.90, za april 23.90, za maj-junij 23.75, za maj-avgust 23.40 (stalno). — Moka za tekoči mesec 30.05, za april 30.20, za maj-junij 30.4, maj-avgust 30.45 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 56.50, za april 56.50, za maj-avgust 57.—, za sept.-dec. 57.50 (mlačno). — Spirit za tekoči mesec 38 1/2, za april 38 1/2, za maj-avgust 38 1/2, za september-dec. 35 1/2, (stalno). — Sladkor surov 88 1/2 usd nov 20 1/2, — 21 1/2, (stalno), bel za tekoči mesec 24 1/2, za april 25.—, za maj-avgust 25 1/2, za oktober-januvar 26 1/2 (mirno), rafiniran 56.—56.50 — Vreme: lepo.

V gostilni „All' Aurora“

TRST — ulica Torrente

koncertuje vsaki večer

„Žensko tamburaško društvo“

v hrvatskih narodnih nošah

Vstopnina prosta. Postrežba točna
Cene zmerne.

Svetko Hanibal Škerl

trgovec pri Sv. Ivanu

priporoča svojo dobroznauo

prodajalnico

jestvin in pekarno ter lastno izdelane biškote.

Vedno sveže blago. Cene zmerne.

Posebno priporoča kruh, koji tudi pošilja brezplačno na dom.

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11 - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gramofonov, zono fonov in fonografov Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah. TELEFON šte. 1734

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih priložnost hitro delo vse leto doma — Ni treba znati n. čes. — enost.

škodi nič in blago prodamo mi.

Družba pletilnih strojev za domače delavce —

Thomas H. Whittick & Co.

PRAGA, Petrákové náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-156

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

Velika zaloga koles

novih ali vže rabljenih iz prvih tu- in inozemskih tovarn

Prodaja in menjava po ugodnih cenah

Zastopstvo in zaloga dobroznanih koles

Waffenrad Steyr

Bogat izbor pripadkov in pneumatik

Sprejemajo se vse popravila

RUDOLF RÖTL

TRST - Acquedotto 21 - TRST

Velika zaloga

APNENEGA KARBIDA

prve vrste

po K 25 za 100 kg čiste teže, prosto vozarine za Istro in Goriško pr.

Paolo Patrizi

TRST — ulica S. Lazzaro št. 9 — TRST

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Gospod veče slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, zmožen za vsako delo. Išče službo. (247)

Mal dvorec v Barkovljah, z vrtom bi nekdo vkupil. Ponudbe „Inseratnemu“ oddelku „Edinosti“ pod „Dvorec“ (582)

5 kvintalov časnikarskega papirja — takoj prodaja. Naslov pri „Edinosti“ (590)

Vrtnar. Gospodski obitelj izven Trsta išče vrtnarja. Ponudbe pod „VRTNAR“ na „Inseratni oddelku“ „Edinosti“ (591)

V Barkovljah blizu vrta, je v nedeljo popoldne nekdo izgubil prsten z briljanti. Kdor bi ga našel, naj ga prinese v ulico Leo št. 6, III. na istropje, kjer bo dobil dobro nagrado. (591)

Deklica 16—18-letna, govoreča hrvaški, se išče, da bi vodila na sprehod otroka od 3. do 6. ure popoldne. Zglašiti se je v ulici S. Francesco št. 41, I. nadst., vrata št. 8. (592)

Zvezek ključev je nekdo izgubil v nedeljo v Barkovljah. Najditeelj, ki bi ga prinesel v „Inseratni oddelku“ „Edinosti“ bi dobil 5 kron nagrade. (593)

Prevodi vsakojakih spisov ali tiskovin iz nemškega ali italijanskega na slovenski oziroma iz slovenskega ali nemškega na italijanski jezik se oskrbujejo. Točnost in naturnost. Naslov pove „Inseratni oddelku“ „Edinosti“.

Dobre stare gosli za nizko ceno na prodaj. Kje — pove „Edinosti“ (594)

Malo stanovanje, soba in kuhinja, odda se v najem. Ulica S. Cilino št. 413. (594)

Mala stanovanja so v našem v Skokljah št. 471 (Gostilna Trst nad rojansko cerkvijo).

Male hiše so na prodaj. Naslov: Gostilna Trst nad rojansko cerkvijo.

Na prodaj je več malih in velikih hiš v Rojani, Skokljah in v Barkovljah. Nad rojansko cerkvijo je na prodaj 800 štirjaskih sežnjev sveta, tam blizu pa 200; cena nizka. Posojila na menice ali vknjižbe se hitro preskrbujejo. Naslov pove „Edinosti“ (597)

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhausa, Longines, Tavane itd. kakor tudi zlato, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Oglase, poslane, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelku“ v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) popoldne, levo. Urad je odprti od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“.

Ces. in kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt

Popolnoma vplačana glavica: 100 milijonov K

Reserve 42 milijonov K.

TRŽAŠKA FILIJALKA

se bavi

z vsemi bančnimi operacijami, z računi na bančen žiro in s tekočimi računi.

HRANILNE VLOŽNE KNJIŽICE

s 3 1/2 %

obrestni in rentni davek na breme zavoda.

Pohrana in uprava vrednot.

Zavarovanje vrednostnih papirjev

proti izgubam na zrebanju.

Kupo-prodaja vrednot, diviz in denarja.

V prostorih zavoda se izplačujejo na pogled

Menjišne vrednote

italijanske banke (Banca d'Italia) in sicilijanske banke (Banco di Sicilia)

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje: kdor išče uradnike ali službeno osebje: kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce: kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce: kdor želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se posluži MALIH OGLASOV v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosegu namena.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386/80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159/57 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojavnost daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.